

Waarom een nieuwe strategie?

Het regeerakkoord kondigt een nieuwe geïntegreerde buitenland- en veiligheidsstrategie (GBVS) aan. Deze vervangt de huidige Internationale Veiligheidsstrategie uit 2013. Met de GBVS biedt het kabinet een strategische kader voor de wereldwijde inzet voor een veilig Nederland. Dit kader vormt een basis waarop specifieke beleidskeuzes kunnen worden gemaakt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de nieuwe defensienota 2018, de aangekondigde investeringen in diplomatie, de update van de Nederlandse ontwikkelings samenwerking, maar ook bijvoorbeeld klimaat- en migratiebeleid. Ook biedt het aanknopingspunten om nationale en internationale inzet voor onze veiligheid beter te koppelen en integreren. Onder andere op het terrein van buitenlandse ondermijning, terrorismebestrijding, cyber, en hybride dreigingen.

Groeiende onveiligheid en onzekerheid

De veiligheidssituatie en het dreigingsbeeld is veranderd en complexer geworden. Interne en externe veiligheid zijn nog sterker dan voorheen met elkaar versmolten: bedreigingen van de veiligheid van Nederland hebben vrijwel altijd tegelijkertijd een lokale, nationale en internationale component. De nieuwe strategie zal dit als uitgangspunt nemen. Om recht te doen aan een scherpere focus van de strategie op internationale inzet voor de Nederlandse veiligheid wordt dit motto voorgesteld: "Wereldwijd voor een veilig Nederland".

Belangrijke trends

Een aantal trends beïnvloedt in het bijzonder onze veiligheid. Deze elementen willen we daaruit lichten:

- Verdere verschuiving naar een multipolaire wereld en ogenschijnlijke afbrokkeling van de internationale rechtsorde;
- Nieuwe bedreigingen voor onze *national, human and flow security* door hybride conflictvoering;
- Voortdurende van asymmetrische dreigingen en verdere opkomst van niet-staatelijke actoren;
- Druk van onderliggende structurele en lange termijn ontwikkelingen op onze veiligheid, zoals klimaatverandering, bevolkingsgroei, migratie en de (perceptie van) sociaaleconomische en politieke uitsluiting;
- Ongekend snelle technologische ontwikkelingen en vergaande digitalisering.

Strategische dreigingsanalyse en inzet

De nieuwe strategie moet een antwoord bieden op de veranderde veiligheidssituatie. Daarbij wordt uiteraard voortgebouwd op eerdere strategieën, Nederlandse niches, en opgedane ervaring. Nieuw in deze strategie zijn de drie hoofddoelstellingen die de kapstok vormen voor de strategische inzet: voorkomen, verdedigen en versterken. Daarbinnen worden de specifiek voor Nederland prioritaire dreigingen geanalyseerd en geadresseerd.

Voorkomen: gericht op aanpakken van grondoorzaken van onveiligheid en bevorderen van *human security*, met nadruk op:

- De voedingsbodem voor radicalisering en gewelddadig extremisme
- Instabiliteit rond Europa
- Veiligheidseffecten van ongelijkheid, bevolkingsgroei en klimaatverandering
- De veiligheidsimpact van irreguliere migratie
- Non-proliferatie van massavernietigingswapens

Verdedigen: gericht op Nederland veilig houden van directe dreigingen, met nadruk op:

- Terrorismen
- Inmenging en ondermijning door buitenlandse mogendheden
- Hybride conflictvoering en cyberdreigingen
- Dreigingen tegen territoriale & bondgenootschappelijke veiligheid (o.a. Rusland)
- Aantasting van de economische veiligheid & *flow security*

Versterken: gericht op een steviger fundament voor onze veiligheid dat voorwaardelijk is en bijdraagt aan realisatie van preventieve en defensieve prioriteiten, met nadruk op:

- Herstel en bevordering internationale rechtsorde
- Ontwapening, wapenbeheersing, non-proliferatie van o.a. nucleaire wapens
- Crisisbeheersing & vredesmissies
- Nexus veiligheid – ontwikkeling – mensenrechten

In dit kader is ook versterking van middelen belangrijk:

- Diplomatie en internationale samenwerking
- Ontwikkelingssamenwerking
- Duurzaam gereede en snel inzetbare krijgsmacht
- Professionele civiele capaciteit
- Inlichtingen- & informatiepositie

De extra middelen uit het regeerakkoord voor de krijgsmacht, het postennetwerk en ontwikkelingssamenwerking bieden een goed startpunt hiervoor. De strategie zal duidelijke aanknopingspunten bieden daar waar deze middelen (mede) voor de veiligheid van Nederland worden ingezet.

Enkele aandachtspunten

- De nadruk op preventie is in lijn met de prioriteiten van de SG VN (o.a. *sustaining peace*), Nederlandse prioriteiten in de VN Veiligheidsraad, de EU Global Strategy en ontwikkelingen binnen het NAVO-bondgenootschap.
- Investeren in onze veiligheid vragen, naast versterking van de krijgsmacht, ook versterking van de diplomatieke slagkracht en ontwikkelingsinstrumenten.
- Meer anticiperend en preventief veiligheidsbeleid met focus op grondoorzaken van onveiligheid en adaptief vermogen t.a.v. lange termijn trends. Symptoombestrijding vergt simpelweg te veel capaciteit. Preventie is daarom ook een *efficiency* maatregel.
- Veranderde zelfverdedigingsopgaven, zoals buitenlandse ondermijning, cyberdreigingen, terrorisme en hybride conflictvoering, vergen modern veiligheidsbeleid en nieuwe capaciteiten. Dit in aanvulling op meer klassieke militaire verdedigingscapaciteit in NAVO-verband.
- Investeren in de randvoorwaarden voor onze veiligheid, zoals herstel van de internationale rechtsorde, vragen om gerichte inzet in vredesmissies, sterkere diplomatieke betrokkenheid, een gereede en snel inzetbare krijgsmacht, een *top-of-the-bill* informatiepositie, en nauwere integratie tussen veiligheids-, ontwikkelings-, mensenrechten-, en handelsbeleid.
- Toenemende Europese veiligheids- en defensiesamenwerking zal de komende jaren zowel in EU- als NAVO-verband veel aandacht krijgen.